

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖๘๘,๖๙๙ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๖๓,๑๒๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๑๒,๘๙๕ ไร่
- ๑.๕ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๕๗,๒๖๖ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ เพลี้ยไฟ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๐ ไร่)
- ๒.๑.๒ หนอนเจาะลำต้น พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒๖ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๕ ไร่)
- ๒.๑.๓ ไรแดง พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕ ไร่)
- ๒.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่า พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด จำนวน ๑๐,๖๑๓ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐,๖๑๔ ไร่)
- ๒.๒ ศัตรูเงาะ พบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑ ไร่)
- ๒.๓ ศัตรูมังคุด และศัตรูลำไย ไม่มีรายงานการระบาดของศัตรูพืช

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี แนะนำให้เกษตรกรงดตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นทุเรียนที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งต้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอนเจาะลำต้น เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด และลดจำนวนหนอน โดยกำจัดตัวเต็มวัยของด้วงหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา ๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. หรือใช้ตาข่ายตาดักพื้นหลวมๆ รอบต้น เพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึม เช่น อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะเซทามิพริด ๒๐% เอสพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไธอะมีโทแซม ๒๕% ดับบลิวจี อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยใช้อัตราน้ำ ๕ ลิตรต่อต้น พ่นให้โชกเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ ๒ ครั้งห่างกัน ๑๔ วัน ในแหล่งที่มีการระบาดรุนแรง อาจต้องพ่นสารทุกๆ ๓ เดือน และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมการระบาดและทำความเสียหายต่อทุเรียนต้นอื่น ๆ

สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง แนะนำให้เกษตรกรอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ไรตัวห้ำ ตัวงเต่า แมลงวันขायาวและแมงมุม เพื่อควบคุมไรแดงทุเรียน เพิ่มความชื้นในสวนทุเรียนโดยการฉีดน้ำให้ทั่วสวน เพื่อลดการระบาดของไรแดงทุเรียน สำหรับต้นที่พบการเข้าทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ จัดทำข่าวเตือนการระบาดประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และสำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ โดยให้ขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา และให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒ การควบคุมศัตรูเงาะ

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนเงาะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม หากพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายเพียงเล็กน้อยตัดส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย และเก็บรวบรวมใบที่เป็นโรคและร่วงหล่นในบริเวณสวนไปเผาทำลาย เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อดัน แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% ดับบลิวพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้นหรือใช้พ่นป้องกันเป็นระยะๆ

๔. การคาดการณ์

สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

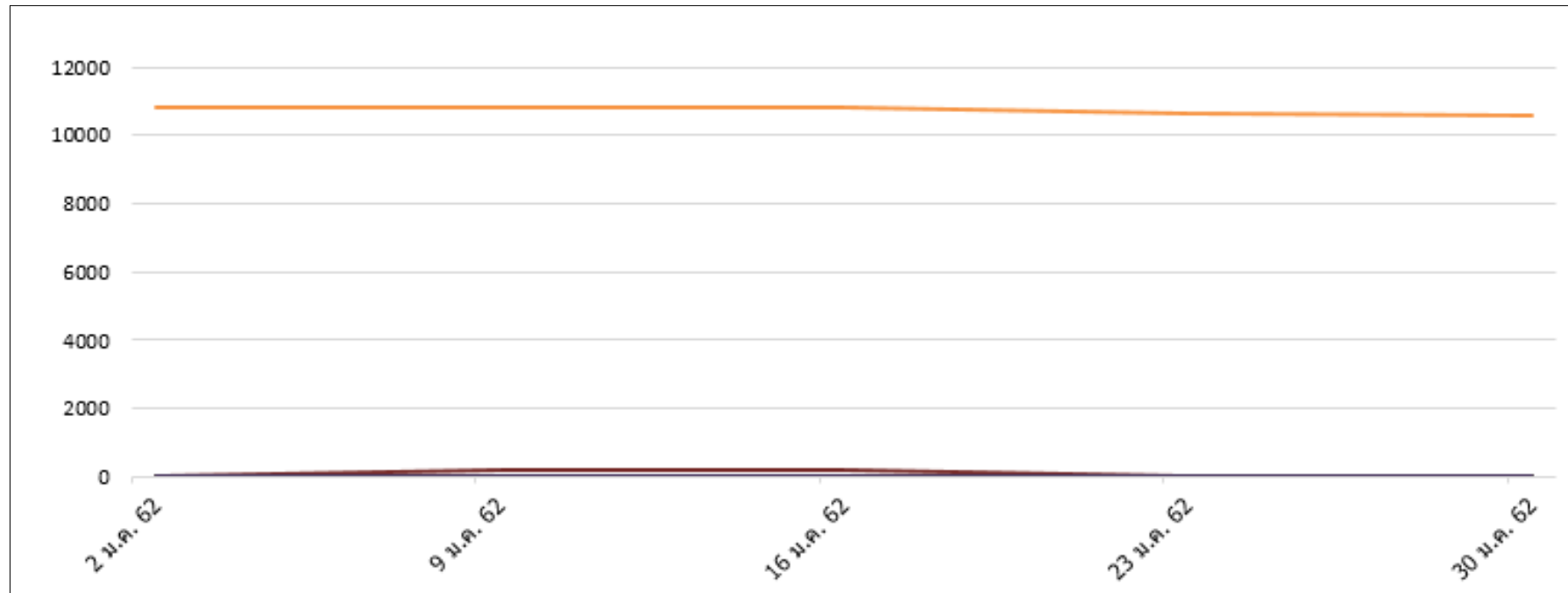
ภาคเหนือ มีอากาศเย็นถึงหนาวกับมีหมอกในตอนเช้า ตลอดสัปดาห์ อุณหภูมิต่ำสุด ๑๕ - ๓๔ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดดอยอากาศหนาวถึงหนาวจัด อุณหภูมิต่ำสุด ๓ - ๑๒ องศาเซลเซียส เนื่องจากช่วงนี้มีอากาศหนาวเย็น และมีหมอกในตอนเช้า สภาพอากาศมีความชื้นสูงมีแนวโน้มที่จะเกิดการระบาดของโรคราน้ำค้าง โรคราแป้ง และโรคแอนแทรกคโนส รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนกั๊กกินใบในไม้ผล และหนอนเจาะลำต้นทุเรียนได้ในสัปดาห์ต่อไป

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศเย็นกับมีหมอกในตอนเช้า อุณหภูมิต่ำสุด ๑๖ - ๓๔ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดภูอากาศหนาวถึงหนาวจัด อุณหภูมิต่ำสุด ๖ - ๑๔ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์อุณหภูมิจะสูงขึ้น ๒ - ๔ องศาเซลเซียส มีอากาศเย็นกับมีหมอกในตอนเช้า และมีหมอกหนาในบางพื้นที่ อุณหภูมิต่ำสุด ๑๙ - ๓๕ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดภูอากาศหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ๑๐ - ๑๖ องศาเซลเซียส จากสภาพอากาศที่หนาวเย็น และมีหมอกในตอนเช้า เหมาะต่อการเกิดโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดต่าง ๆ เช่น โรคราแป้ง โรคแอนแทรกคโนส รวมถึงอาจพบการระบาดของไรแดงทุเรียน เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน และหนอนซอนใบเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโตและผลผลิตลดลงได้

ภาคกลาง และภาคตะวันออก ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศเย็นกับมีหมอกในตอนเช้า โดยมีฝนเล็กน้อยบางพื้นที่ โดยมีอุณหภูมิต่ำสุด ๑๙ - ๓๔ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์ อุณหภูมิจะสูงขึ้น ๒ - ๔ องศาเซลเซียส มีหมอกในตอนเช้า และมีหมอกหนาบางพื้นที่ โดยมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิต่ำสุด ๒๒ - ๓๖ องศาเซลเซียส จากข้อมูลสภาพอากาศในช่วงนี้มีหมอกในตอนเช้า และมีฝนตกบางพื้นที่ แต่มีอากาศร้อนในตอนกลางวัน ด้วยปริมาณฝนที่ลดลงอาจส่งผลให้การระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนลดลงเล็กน้อยในสัปดาห์ต่อไป แต่ควรเฝ้าระวังการระบาดของไรแดง และหนอนเจาะลำต้นทุเรียนซึ่งอาจเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ต่อไป ส่วนการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายเงาะอาจลดลงในสัปดาห์ต่อไป สำหรับช่วงนี้ไม้ผลส่วนใหญ่อยู่ในระยะติดผลอ่อน เหมาะต่อการเกิดโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดต่างๆ เช่น โรคราน้ำค้าง โรคราแป้ง รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนเจาะลำต้น หนอนเจาะข้าวผล เพลี้ยไฟ และเพลี้ยแป้งซึ่งจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตลดลงได้

ภาคใต้ ช่วงต้นสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่ ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ - ๓๔ องศาเซลเซียส เนื่องจากสภาพอากาศช่วงนี้มีฝนตกกระจายทั่วพื้นที่ ทำให้ดิน และสภาพอากาศมีความชื้นสูงอาจทำให้การระบาดของเพลี้ยไฟทุเรียนลดลง ประกอบกับในช่วงนี้ทุเรียนอยู่ในระยะติดผลอ่อน มีแนวโน้มจะพบการระบาดของโรคใบจุด โรคคราบน้ำค้าง รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนกัตกินใบ และหนอนเจาะลำต้นได้ ส่วนมังคุดอยู่ในระยะเก็บเกี่ยว อาจพบอาการยางไหล ผลมีรอยแตก และอาการเนื้อแก้วได้ในช่วงนี้

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูของไม้ผล ปี ๒๕๖๒
ภาพรวมทั้งประเทศ

- หนอนซอนเปลือก-ลองกอง ไม่พบการระบาด
- เพลี้ยไก่แจ้-ทุเรียน ไม่พบการระบาด
- เพลี้ยไฟ-ทุเรียน ๒๐ ไร่
- หนอนเจาะลำต้น-ทุเรียน ๒๖ ไร่
- ไรแดง-ทุเรียน ๕ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า-ทุเรียน ๑๐,๖๑๓ ไร่
- โรคราใบติด-ทุเรียน ไม่พบการระบาด
- หนอนกินยอด-มังคุด ไม่พบการระบาด
- โรคใบจุดสาหร่าย-เงาะ ๑ ไร่
- โรคราดำ-เงาะ ไม่พบการระบาด